

BIULETYN

ROK XIII/2003
NR 1

INFORMACYJNY

ŚLĄSKA AKADEMIA MEDYCZNA
W KATOWICACH

ISSN 0867-7646

W numerze m.in:

- Doktorat Honoris Causa str. 1-6
- Konferencja Rektorów Akademii Medycznych str. 11
- Sympozjum Gastroenterologiczne str. 12

DROGI CHIRURGA - BEZDROŻA CHIRURGII

Wykład prof. dra hab. Zygmunta Górki, Doktora Honoris Causa Śląskiej Akademii Medycznej, wygłoszony na uroczystości promocyjnej 12 marca 2003

Prof. dr hab. n. med. Zygmunt Wincenty Górka, emerytowany kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego ŚAM w Katowicach. Specjalista w zakresie chirurgii ogólnej i torakochirurgii. Zaliczany do grona polskich pionierów chirurgicznego leczenia schorzeń wątroby. Prorektor ds. klinicznych ŚAM w l. 1980-1982 i 1990-1992. Członek honorowy Towarzystwa Chirurgów Polskich, jego prezes w l. 1995-1997. Wyróżniony tytułem doktora honoris causa Śląskiej Akademii Medycznej na mocy uchwały Senatu nr 27 z dnia 23.10.2002.

Na wstępie mojej *lectio doctoris* nawiązę do wspomnień z okresu sierpnia i września 1944 roku, w którym prawdopodobnie dużej części Wielce Szanownych Słuchaczy, po prostu, nie było jeszcze na świecie. Był to okres, przypomnę, Powstania Warszawskiego, a więc czynów szaleńczych, decyzji improwizowanych, zdarzeń nieprzewidzianych, kształtujących jednak postawy uczestników, do których grona należałem. Spo-

Magnificencjo,
Wysoki Senacie,
Wielce Szanowni Panie Dziekan
i Panowie Dziekani,
Czcigodni Panie i Panowie,
Drodzy Przyjaciele,
Kochana Rodzino

Nie wiem, czy znajdę odpowiednie słowa, by wyrazić serdeczną wdzięczność Magnificencji, Wielce Szanownym Członkom Senatu i Rady Wydziału, za nadanie mi zaszczytnej godności doktora honoris causa Uczelni, z którą związałem swoje losy od ponad pół wieku. To dużo, to bardzo długi okres, w dodatku brzemienny w wydarzenia przekraczające niekiedy granice wyobraźni. Wachlarz tych wydarzeń może satysfakcjonować najznamienitszych twórców i koneserów sztuk medycznych, dyplomacji, a nawet rewolucjonistów. Bo czyż nie było rewolucyjnym wydarzeniem w historii Śląskiej Akademii Medycznej pierwsze przeszczepienie serca? W pamięci zachowały się również inne wydarzenia rewolucyjne, które przywróciły ludzkiej godności należne miejsce. Wielkie emocje powinny być określane prostymi słowami. I kiedy dzisiaj jest mi dane dołączyć do znakomitego grona moich poprzedników, doktorów honoris causa naszej Uczelni, niech mi będzie wolno wyrazić to, co czuję, dwoma słowami:

Vivat Academia!

Słowa podziękowań kieruję do wszystkich, którzy tak pozytywnie ocenili moją sylwetkę, a w szczególności do recenzujących mój dorobek naukowy

Panów Profesorów Zbigniewa Puchalskiego, Zygmunta Mackiewicza, Andrzeja Nowaka oraz Zbigniewa Kaliny. Bardzo gorąco pragnę podziękować mojemu Promotorowi, Panu Profesorowi Krzysztofowi Ziari, któremu starałem się w latach naszej współpracy przekazać wszystko to, co sam umiałem z zakresu chirurgii, a który obecnie prowadzi klinikę, ciesząc się znakomitą opinią i uznaniem nie tylko w kraju.

Bardzo serdecznie dziękuję moim Gościom i Przyjaciołom za to, że w tak ważnej dla mnie chwili są razem ze mną. Dziękuję całej mojej Rodzinie, że jest tu obecna, nie szczędząc czasu i trudu, który w jednym przypadku można mierzyć w tysiącach kilometrów. Halinko, Mój Najlepszy Przyjacielu, chirurgia była przez całe półwiecze Twoim jedynym rywalem i dzięki Tobie mogłem z oddaniem uprawiać tę swoistą bigamię dopuszczalną w etosie naszego powołania. Dzięki Ci za wszystko!

Spotkałem parę miesięcy temu młodego kolegę – było to zdumiewające przeżycie – absolwenta Śląskiej Akademii Medycznej, który zafascynowany kulturą helleńską, uzyskany urlop dziekański wykorzystał na studia na wydziale filologii greckiej. Ofiarował mi parę strof *Ajschylosa* w swoim tłumaczeniu. Zawarty w nich głęboki sens nakazuje zastanowić się nad ich aktualnością, pozwalając przyjąć je jako motto wielu poczynąń, również naszej profesji:

„Lecz to właśnie nadzieja, gdy do sił mnie znów przywraca, oddała cierpienie piękniej ukazując przyszłość”.

ciąg dalszy na str. 2-6

DOKTORAT HONORIS CAUSA

śródm wielu wspomnień, które pomału zacierają nieubłagany czas oddalenia o prawie 60 lat – chociażby pierwszej Mszy św. polowej, w czasie której zabrzmiało niczym nie skrepowane *Boże coś Polskę* – jedno zdecydowało na trwale o tym, co będę robił w życiu. Było to w ostatnich dniach września, w czasie ciężkiego ostrzału naszych pozycji przez Niemców. Jeden z kolegów z mojej drużyny, jeszcze młodszy ode mnie, a ja dopiero co skończyłem 17 lat, dostał postrzał w głowę, taki chłopaczek młodziutki. Porwaliśmy go z drugim kolegą na nosze i wśród nieustającego ostrzału pognaliśmy z nim po ratunek, ale tego ratunku nie było. Wtedy zrodziła się w świadomości powstańca myśl, jakby niepojęty nakaz objawienia, że nie będzie mi wolno odtąd przejść obojętnie obok kogoś, kto potrzebuje pomocy. I to chyba zostało mi do dzisiaj.

„Jedynie warte są te idee, których nie trzeba zmieniać pozostając im wiernym do końca”. Wyczytałem tę myśl w wojennych wspomnieniach **Karoliny Lanckorońskiej**, której bohaterską sylwetkę i patriotyzm dopiero niedawno przywrócono naszej historii. Mogę mieć nadzieję, że Czcigodni Panie i Panowie nadający mi tytuł doktora honoris causa uznali, że zostałem wierny idei zrodzonej w tak niezwykłych okolicznościach. Przytoczone zdania określają niejako moją drogę dojścia, drogę mojego wyboru. Realizacja jej dalszych etapów stała się przygodą na całe życie, ale od samego początku jednoznacznie wskazywała na znaczenie nauczyciela i mistrza, których obecność daje się odczuwać właściwie od zarania ludzkości. Mogę przywołać w tym momencie znakomity przykład zawarty we fresku **Michała Anioła**, ilustrujący po wsze czasy uniwersalny gest przekazu, bez którego po prostu nas by nie było. Studiujących dzieła wielkiego mistrza renesansu zachwyca niezwykle perfekcjonizm warsztatu artysty. Perfekcjonizm jest nieodzowny w każdym dziele człowieka, które ma służyć drugiemu człowiekowi, nie muszę chyba wspominać, że jest on w zawodzie chirurga drogą, z której nie ma odwrotu. Ale czy tak się dzieje

zawsze? Czy zawsze podążamy tą drogą?

Z najgłębszym szacunkiem wspominał moich Mistrzów i Nauczycieli. Byli wspaniali. U niektórych pobierałem nauki przez kilka miesięcy, jak np. u Prof. **Leona Manteuffla** czy Prof. **Wita Rzepeckiego** albo Prof. **Pichlmeyra** w Hannoverze. Dłużej kształciłem się na chirurga u Prof. **Jerzego Jasińskiego** w Krakowie oraz u Miss **Slessor** i Mr **Slade'a** w Leicester w Anglii. Jednak największy udział w kształtowaniu mojej kariery chirurgicznej mieli Prof. **Józef Gasiński**, a zwłaszcza Prof. **Stanisław Szyszko**. I tak w 1952 roku zostałem Ślązakiem z wyboru, z chwilą otrzymania etatu młodszego asystenta w klinice Prof. **Józefa Gasińskiego**. Od pierwszych dni pracy zostałem wprzęgnięty w perfekcyjne tryby kliniki, konkretnie jako brat instrumentariusz przy profesorskich operacjach. To była szkoła. (Zachował ją w swoim rysunku Prof. **Tadeusz Ginko**, chirurg i utalentowany karykaturzysta, rzeźbiarz i rysownik.) Nauczyłem się przewidywać każdy ruch Profesora, każdy etap operacji i później zawsze uważałem ten czas za niepowtarzalną, jedyną w swoim rodzaju naukę. Potem rozpostarł nade mną opiekuńcze skrzydła Prof. **Stanisław Szyszko**, wspaniały człowiek, wybitny umysł, znakomity chirurg, humanista, przyjaciel. Słowa uznania i wdzięczności należą się tym wszystkim, którzy przyczynili się do utrwalenia pamięci o osobie Prof. **Szyszki** poprzez nadanie Jego Imienia Szpitalowi Klinicznemu Nr 1 w Zabrze. Chirurgowi pamięć pomaga w rozpoznawaniu ważnych drogowskazów na swojej drodze.

W dniu dzisiejszym mam prawo do retrospekcji przywołując zdarzenia, których byłem świadkiem lub do których zaistnienia chociaż trochę osobiście się przyczyniłem na przestrzeni przekraczającej pół wieku. Ich listę, z konieczności wrywkową, otwiera pierwsza torakotomia w wykonaniu Prof. **Oszackiego**, wówczas starszego asystenta, oraz dra **Łotkowskiego**. Obaj pracowali u Prof. **Jasińskiego**, wówczas jeszcze docenta, obaj byli na kilkumiesięcznym kursie torakochirurgii u Prof. **Man-**

teuffla i postanowili przenieść zdobyte umiejętności do rodzimego oddziału szpitala im. Gabriela Narutowicza w Krakowie. Szef oddziału, Docent **Jasiński**, uprosił swoich asystentów o dopuszczenie go do trzymania haków. Uniwersalny gest przekazu zadziałał w odwrotną stronę, ale czy tak nie bywa w życiu, że przychodzi czas, gdy uczeń udziela nauk swojemu mistrzowi? Jest to naturalne zjawisko i jego akceptacja jest zależna od takiego drobiazgu jak droga wzajemnego szacunku. Chirurgowi warto nią kroczyć, ponieważ jest to droga uczciwa.

W czasie mojego przeszło rocznego pobytu w Groby Road Hospital w Leicester miała miejsce pierwsza w historii tego oddziału operacja na otwartym sercu w krążeniu pozaustrojowym. Pilnie patrzyłem na to, co się wtedy działo w bloku operacyjnym. Nie było nerwowości, nienaturalnego pośpiechu, cały zespół – od operatora, był nim uroczy Mr. **Slade**, po salową – wiedział dokładnie, na czym polega jego udział w tym zdarzeniu. Rozważając, na czym polegał fenomen tej perfekcyjności, doszedłem do najprostszego z możliwych wniosku, że to droga odpowiedzialności za chorego doprowadziła ów zespół do miejsca, w którym podnosi się poprzeczkę. Nie było „krzywej szkolenia” tak wygodnej dla wytłumaczenia swoich niepowodzeń.

Niepowodzenia zdarzają się, o tym wie każdy lekarz, o tym mówią statystyki, to one sugerują twierdzenie, że uzyskane wyniki nie różnią się od przytaczanych przez innych autorów. Śmiem jednak twierdzić, że mało jest dziedzin medycyny, które uczyłyby, tak jak chirurgia, pokory, wynikającej z odkrywania swojej niedoskonałości w obliczu doznanej porażki. Ile nocy nieprzespanych, ile wyrzutów sumienia, ile zawałów przedwczesnych. Pamiętam jedną z pierwszych przeze mnie wykonanych resekcji wątroby, bodajże w roku 1973. Pracowałem wówczas jeszcze w klinice Prof. **Szyszki**, który powiedział mi po operacji: „No, Zygmsiu, zrobiłeś, o ile mi wiadomo, pierwszą prawostronną hemihepatektomię w Polsce”. Nie sprawdzałem tego, ponieważ chora zmarła po paru miesiącach z po-

DOKTORAT HONORIS CAUSA

wodu przerzutów do lewego płata wątroby. Zostało dręczące pytanie o prawidłowość kwalifikacji do zabiegu.

W drugiej połowie lat siedemdziesiątych i w latach osiemdziesiątych byłem kilkakrotnie w Hanowerze w klinice Prof. **Pilchmeyra**, należącego do światowych pionierów przeszczepiania wątroby. W tym miejscu pragnę podziękować mojemu bratu **Tomaszowi** za sponsorowanie tych moich wypraw po wiedzę, gdyż były to czasy, w których nie miałem innych możliwości zagranicznych kontaktów. Początkowy okres wdrażania programu przeszczepiania wątroby nie był łatwy, było wiele niewiadomych, nie zawsze możliwych do wyjaśnienia za pomocą badań doświadczalnych, „krzywa szkolenia” była stroma, ale program wspierały ogromne pieniądze. Jeszcze w roku 1977 **Lawrence Way** pisał, że przeszczepianie wątroby pozostaje nadal zabiegiem eksperymentalnym. Gdy jednak zobaczyłem, jak Dr **Broelsch**, obecnie profesor, przeszczepiał w ciągu 20 min. wątrobę szczura, i w dodatku szczur operację tę przeżył, odniosłem wrażenie, że realizacja programu jest na dobrej drodze, a przeszczepy wątroby zostaną zaliczone do standardów w wyznaczonych ośrodkach. Że tak się stało, miałem okazję przekonać się osobiście, kiedy za kolejnym pobytom w Hanowerze zostałem włączony do już rutynowo funkcjonującego zespołu transplantacyjnego. Warto w tym miejscu wspomnieć, że Prof. **Pichlmeyr** kierował zespołem transplantacyjnym przeprowadzającym pierwsze przeszczepy wątroby w Warszawie. Był przyjazny Polakom, otwarty na współpracę i życzliwy w szkoleniu, niestety, jego nieszczęśliwa śmierć w wodach Pacyfiku przerwała brutalnie nie sympatii i współpracy łączącą z nim polskich chirurgów.

W czasie pobytów za granicą śledziłem pilnie zmiany zachodzące w chirurgii wątroby, dróg żółciowych, żołądka, przełyku, trzustki. Musiałem je przyswoić sobie i wprowadzić do kliniki, którą zorganizowałem od zera i prowadziłem przez okres 22 lat. Z operacjami w obszarze klatki piersiowej byłem oswojony, prowadząc przez wiele lat od-

dział torakochirurgiczny w klinice Prof. **Szyszki**. W tym czasie zaprzyjaźniłem się również z chirurgią przełyku. Pamiętam z tego okresu kilka zabiegowych sytuacji, które potrafiły przyprawić o dreszcz emocji, np. zaszywanie rany serca – zabieg w zasadzie prosty, ale przeżycie dla całego zespołu spore. Nie tak dawno zadzwonił do mnie **Tadeusz Bernacki** i powiedział po prostu: „Panie Profesorze, zaszyłem ranę serca” i zaraz dodał: „Dzięki Panu”. Wierzcie mi Państwo, był to jeden z najpiękniejszych podarunków, jaki może otrzymać chirurg na swojej drodze. Tadziu, dziękuję Ci serdecznie za ten telefon. W dobie przeszczepiania serca razem z płucami wycięcie tchawicy wydaje się czymś oczywistym, ale 30 lat temu odcinkowe wycięcie tchawicy lub jej rozdwojenia było przekroczeniem jakiejś bariery również psychologicznej. Albo usunięcie 3,5-kilogramowego guza z klatki piersiowej pacjentki, która dysponowała zaledwie 800 ml pojemnością oddechową. A dzisiaj mogę sobie pozwolić na luksus przyglądania się z sympatią, ale i podziwem, jak pokolenie moich następców przekracza kolejne bariery na swojej chirurgicznej drodze.

Wiedzę o torakochirurgii wykorzystywałem wielokrotnie dla potrzeb chirurgii przewodu pokarmowego. Powiem więcej, na swojej drodze chirurg bywa wspierany pomocnymi impulsami ze strony innych dziedzin medycyny, nie tylko zabiegowych lub wręcz pozamedycznych. Droga ta może okazać się wielce obiecująca, należy tylko zadać sobie pytanie, przytoczone przez Spencera Johnsona w jego historii z podtekstem, która nosi tytuł *Kto zabrał mój ser.* A pytanie jest proste: „Co byś zrobił, gdybyś się nie bał?”

Pierwsza resekcja trzustki w moim wydaniu trwała 11 godzin. Trzustka obejmowała pierścieniem dwunastnicę w połowie jej części zstępującej i akurat w tym pierścieniu pojawił się nowotwór, który spowodował wysoką niedrożność. Chory przeżył tę pionierską, w moim wydaniu, operację i... zajął się w następnych latach konserwacją – w różnych zestawach alkoholu – tego, co mu z trzustki pozostało.

Z upływem lat funkcjonowania kliniki w kręgu zainteresowań naszego zespołu pojawiały się tematy inspirujące działalność naukową i – co za tym idzie – przewody doktorskie i habilitacyjne oraz standardy lecznicze. Spośród kilkunastu grup tematycznych najważniejszymi, którym osobiście poświęciłem najwięcej uwagi, były chirurgia trzustki, przełyku, żołądka i dwunastnicy, chirurgia dróg żółciowych i wątroby, żywienie enteralne. Przekazałem mojemu znakomitemu następcy klinikę bogatą w liczące się w Polsce doświadczenia z wymienionych działów chirurgii. Należy jednak powiedzieć, że bez rozwoju anestezyjologii o tak ogromnym postępie, i to we wszystkich dyscyplinach zabiegowych, można by tylko marzyć. Chylę głowę w tym miejscu przed naszym największym sprzymierzeńcem, przed anestezyjologią.

Na naszych oczach odeszło do historii wiele metod chirurgicznych, między innymi udział chirurgii w leczeniu gruźlicy płuc, a w dziedzinie gastroenterologii – chirurgiczne leczenie choroby wrzodowej. Nieliczne przypadki wymagających operacji powikłań tej choroby należą do rarytasów w oddziałach chirurgicznych. Poznaliśmy mniej więcej zagrożenia, jakie pojawiły się na drogach rozwoju i postępu metod i poczynań chirurgicznych, potrafimy im zapobiegać i je leczyć, ale dokładnie pamiętam, jak to było na początku i mam nadzieję, że cały zespół, z którym żyłem się przez ponad 20 lat, również zachował ten okres w pamięci. Nieustannie pojawiało się pytanie, jak uchronić chorego przed możliwymi, a groźnymi dla jego życia powikłaniami. Najwięcej troski przysparzały zespolenia przełyku z żołądkiem lub jelitem, zespolenia trzustki z jelitem lub żołądkiem, operacje odtwórcze na drogach żółciowych. W końcu osiągnęliśmy satysfakcjonujące wyniki, zawsze jednak były one następstwem pełnej czujności uwagi operującego zespołu. Zwłaszcza dobrze wspominam zespolenia teleskopowe przełyku z żołądkiem lub jelitem, których zalety wykazał później Doc. **Wojtyczka** w swoich badaniach doświadczalnych. Staralem się trzymać zasady

DOKTORAT HONORIS CAUSA

mniejszego zła przy wyborze operacyjnej metody. Można, dla przykładu, po totalnej resekcji żołądka skierować nurt drogi pokarmowej przez dwunastnicę lub dwunastnicę ominąć. Osobiście preferowałem pierwszy sposób, chociaż jednoznacznej odpowiedzi na temat jego przewagi nad drugą metodą właściwie nie uzyskano. Określiłbym to jako „zasadę domniemanej korzyści” wymagającej weryfikacji na drodze szczegółowych badań prospektywnych. Podobnie operacje na drodze żółciowej mogą i, w moim przekonaniu, powinny zachować naturalny spływ żółci do dwunastnicy, częściej jednak chirurdzy wybierają metodę, w której żółć omija dwunastnicę i dociera do drogi pokarmowej pętlą Roux poniżej więzadła Treiza.

Od czasu upowszechnienia chirurgii laparoskopowej odnotowaliśmy epidemię jatrogennych uszkodzeń dróg żółciowych. Naprawa tych uszkodzeń nierzadko okazuje się i dla chorego i dla chirurga drogą przez mękę, czasami nawet pięciu operacji naprawczych, lub też pojawiają się powikłania, które z najwyższym trudem, niestety nie zawsze, udaje się opanować. Przywołam tutaj historię choroby pacjentki, której w czasie laparoskopowej cholecystektomii uszkodzo-

no drogę żółciową. Po operacji naprawczej wystąpiły powikłania – zespolenie przewodu żółciowego „koniec do końca” rozeszło się, a w prawym płacie wątroby pojawiły się, w następstwie uszkodzenia prawej tętnicy wątrobowej, ogniska martwicy wymagające opróżnienia i sączkowania. Martwica prawego płata wątroby jednak postępowała i pacjentka po paru dniach została poddana prawostronnej hemihepatektomii w ekstremalnych warunkach wstrząsu septycznego i toksemicznego. Uratował ją zespół anestezjologów Szpitala im. Rydygiera w Katowicach Bogucicach. Pozostał jednak problem odtworzenia drogi żółciowej, który podjęto w dwóch kolejnych operacjach, uwieńczonych w końcu pozytywnym wynikiem. Historia tej chorej to kilka rozdziałów chirurgii operacyjnej i intensywnej terapii, a także niepokój o dalsze jej losy, pomimo 2 spokojnych lat, jakie minęły od ostatniej interwencji.

Na podstawie przykładów czerpanych również z własnych doświadczeń i obserwacji starałem się zobrazować drogi chirurga jako zróżnicowany świat kształtowany wyobraźnią i wolą tego, który po nich kroczy. Określają one etos profesji, która otrzymała przyzwolenie

na naruszanie sanktuarium ludzkiego ciała. To zobowiązuje, również do penetracji chirurgicznych bezdroży. Czy mają one swój kres? Nie sędzę. Są jak labirynt z książki **Spencera Johnsona**, w którym autor szuka tego, czego pragnie i obserwuje po drodze małe zmiany, by być gotowym na duże, kiedy nadejdą. Obawa przed nieznanym lub, co gorsza, zwyczajne wygodnictwo mogą powstrzymać od badania labiryntu, wówczas jednak drogi chirurga mogą okazać się ślepyimi zaułkami, zupełnie nieprzydatnymi do poznawania bezdroży chirurgii. W labiryncie można błądzić, ale błądząc ma się jednak nadzieję, o której z takim przeświadczeniem pisał wielki dramaturg starożytnej Hellady, że w końcu w ciemnościach ukaże się poszukiwane światło.

Magnificencjo! Wielce Szanowni Panie i Panowie!

Kończę, przywołując jeden z dezyderatów anonimowego tekstu, pochodzącego z końca XVII wieku, znalezionego w starym kościele św. Pawła w Baltimore:

„Przyjm spokojnie, co ci lata doradzają, z wdziękiem wyrzekając się spraw młodości”.

* * *

Dyplom Doktora Honoris Causa Śląskiej Akademii Medycznej wręczył prof. dr. hab. **Zygmuntowi Górcce JM** Rektor prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok** podczas uroczystej promocji, która miała miejsce 12 marca br. w sali audiowizualnej w Katowicach Ligocie. Uczestniczyło w niej licznie nasze środowisko uczelniane, w tym władze rektorskie i dziekańskie, Senat oraz rady wydziałów.

Gośćmi promocji – obok Rodziny oraz Przyjaciół Honorowego Doktora – byli przedstawiciele szkół wyższych województwa śląskiego: prof. dr hab. **Wojciech Zieliński** (rektor Politechniki Śląskiej), prof. dr hab. **Florian Kuźnik** (rektor Akademii Ekonomicznej), prof. dr hab. **Michał Kliś** (rektor Akademii Sztuk Pięknych), prof. dr hab. **Alina**

JM Rektor ŚAM Tadeusz Wilczok dekoruje profesora Zygmunta Górkę epitogium.

Fot. Monika Warszawska

DOKTORAT HONORIS CAUSA

Gruszka (prorektor Akademii Muzycznej), prof. dr hab. **Sławomir Mazur** (dziekan Akademii Wychowania Fizycznego), prof. dr hab. **Bolesław Mitka** (dziekan Wyższej Szkoły Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych), insp. dr **Janusz Olszewski** (komendant Szkoły Policyjnej).

Grono doktorów honoris causa ŚAM reprezentowali: prof. zw. dr hab., dr h.c. multi **Kornel Gibiński**, prof. zw. dr hab., dr h.c. multi **Zbigniew S. Herman** oraz prof. zw. dr hab., dr h.c. multi **Franciszek Kokot**. Obecni byli również recenzenci dorobku prof. **Górki** – prof. dr hab. **Zygmunt Mackiewicz** (em. kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyń Akademii Medycznej w Bydgoszczy), prof. zw. dr hab. **Zbigniew Puchalski** (kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej Akademii Medycznej w Białymstoku) oraz prof. dr hab. **Andrzej Nowak** (kierownik Katedry i Kliniki Gastroenterologii ŚAM).

Sylwetkę Honorowego Doktora, zwłaszcza zaś jego dorobek naukowy i zasługi dla rozwoju naszej uczelni, zaprezentował jego wychowanek i wieloletni współpracownik, obecnie kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyń ŚAM w Katowicach, a zarazem wnioskodawca postępowania w sprawie nadania honorowego tytułu – prof. dr hab. **Krzysztof Ziaja**.

Tematem tradycyjnej *lectio doctoris* nowo promowany Doktor Honoris Causa ŚAM uczynił drogę, której wyboru dokonał przed laty, a która – jak sam to określa – stała się przygodą na całe życie, wypełniając je prawie bez reszty. Autor zadedykował swój wykład pamięci zmarłego w 1999 roku prof. dr hab. **Augusta Chelkowskiego**, byłego rektora Uniwersytetu Śląskiego, marszałka Senatu i senatora RP.

Na zakończenie uroczystości promocyjnej rektor prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** odczytał listy gratulacyjne nadesłane pod adresem prof. **Zygmunta Górki** w związku z przyznaniem najwyższej godności akademickiej. (T.B.)

Profesor Zygmunt Górka otrzymuje dyplom doktora honoris causa Śląskiej Akademii Medycznej. Fot. Monika Warszawska

Profesor Zygmunt Górka w towarzystwie promotora honorowego przewodu doktorskiego prof. Krzysztofa Ziaja (pierwszy z prawej) oraz doktorów honoris causa multi (w drugim rzędzie od lewej): prof. prof. Franciszka Kokota, Zbigniewa S. Hermana oraz Kornela Gibińskiego. Fot. Monika Warszawska

Profesor Zygmunt Górka urodził się 19 lipca 1927 w Poznaniu. W 1945 r. podjął studia na Wydziale Lekarskim UJ, dyplom lekarza uzyskał w 1952 r. Od tego roku związany jest z ŚAM, początkowo z I Kliniką Chirurgii w Zabrze, gdzie rozpoczął pracę na stanowisku asystenta pod kierunkiem prof. Józefa Gasińskiego, a następnie z Katedrą i Kliniką Chirurgii Przewodu Pokarmowego Wydziału Lekarskiego w Katowicach, którą w 1974 r. zorganizował od podstaw i kolejne dwadzieścia trzy lata był jej kierownikiem. W 1997 r. przeszedł na emeryturę. Stopień doktora medycyny uzyskał w 1961 r., a w 1968 r. został doktorem habilitowanym w zakresie chirurgii. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1981 r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 1993. Wielokrotnie przebywał na zagranicznych stażach i stypendiach naukowych,

DOKTORAT HONORIS CAUSA

m.in. w Oddziale Kardio-Torakochirurgicznym Szpitala Groby Road w Leicester w Anglii, Klinice Chirurgii Przewodu Pokarmowego i Transplantologii w Hanowerze oraz w innych ośrodkach chirurgicznych w Niemczech, a także we Francji i Danii. Jest autorem i współautorem 6 monografii, oraz około 100 artykułów opublikowanych w fachowych czasopismach medycznych.

Zainteresowania naukowo-badawcze profesora Górki początkowo związane były z zagadnieniami torakochirurgicznymi, a w szczególności z patologią chorób płuc i opłucnej, rakiem oskrzeli, odma samoistną, leczeniem ropniaków opłucnej, tzw. „kawern opłucnowych”, operacyjnym leczeniem gruźlicy płuc, leczeniem guzów śródpiersia, urazowością klatki piersiowej, gruczolakiem oskrzela. Po 1974 r. swoje zainteresowania naukowe poszerzył o chirurgiczne schorzenia przewodu pokarmowego, zajmował się m.in. chirurgią plastyczną i rekonstrukcją przewodu pokarmowego, chorobami nowotworowymi górnego odcinka przewodu pokarmowego, jatrogennym uszkodzeniem dróg żółciowych, patofizjologią chirurgicznych schorzeń przewodu pokarmowego, zastosowaniem materiałów biostatycznych w chirurgii rekonstrukcyjnej, chirurgią wątroby.

Był inicjatorem wprowadzenia wielu oryginalnych metod diagnostycznych i operacyjno-leczniczych, m.in.: metody wykorzystania konserwowanej opony twardej lub powięzi w operacyjnym leczeniu zespołu ruchomej nerki, sondy do badania pH soku żołądkowego ze szczególnym zastosowaniem w leczeniu choroby wrzodowej metodą wagotomii supraselektywnej, choledochoskopii śródoperacyjnej, żywienia dojelitowego w bezpośrednim przebiegu po rozległych operacjach górnego odcinka przewodu pokarmowego jako alternatywy żywienia parenteralnego, transplantacji ksenogenicznych biostatycznych tkanek włóknistych w chirurgicznych zabiegach rekonstrukcyjnych, interpozycji pętli jelita czczego w rekonstrukcji uszkodzonej drogi żółciowej z zachowaniem odpływu żółci do dwunastnicy.

Od wielu lat jest członkiem Towarzystwa Chirurgów Polskich, był przewod-

niczącym Oddziału Śląskiego oraz prezesem i członkiem Zarządu Głównego tego towarzystwa. Uczestniczył również pracach Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii – jako członek Zarządu Głównego – i European Association for Endoscopic Surgery. Wchodził w skład Komitetu Redakcyjnego „Polskiego Przeglądu Chirurgicznego” oraz Rady Programowej „Gastroenterologii Polskiej”. Jest m.in. promotorem 16 i recenzentem 18 dysertacji doktorskich oraz opiekunem 4 i recenzentem 10 rozpraw habilitacyjnych. Był wielokrotnie członkiem i przewodniczącym komisji egzaminacyjnej na I i II stopień specjalizacji z chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych, ortopedii i traumatologii. Pod kierunkiem profesora Górki 16 lekarzy uzyskało specjalizację I stopnia, a 19 specjalizację II stopnia z chirurgii ogólnej i jeden z torakochirurgii. Wiele lat współpracował z PAN – jako członek Komitetu Patofizjologii Obrazów Klatki Piersiowej i Komitetu Patofizjologii oraz z CMKP w Warszawie; był czł. Rady Programowej WODKM w Katowicach oraz wykładowcą na kursach szkoleniowych z zakresu chirurgii przełyku, choroby wrzodowej, raka żołądka oraz odżywiania parenteralnego i przetok odżywczych.

Otrzymał wiele nagród, m.in.: nagrodę Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za całokształt prac badawczych w zakresie urazów klatki piersiowej; nagrodę The European Association for Gastroenterology and Endoscopy jako współautor pracy *Endocrine pancreatic function in hepato-jejuno stomy Roux-en Y or hepatico-jejuno-duodeno stomy patients* (19. EAGE Congress Mediolan); nagrody Rektora ŚAM II i III stopnia za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Odznaczony m.in.: Krzyżem Armii Krajowej, Krzyżem Partyzanckim, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżami Komandorskim i Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Orderem Honorowym „Laur 50-lecia ŚAM”.

Oprac. E. K.-B. na podstawie biogramu Z. Górki autorstwa A. Puzia zamieszczonego w IV tomie *Słownika medycyny i farmacji Górnej Śląska* (Katowice: ŚAM 2000).

29 stycznia 2003

- Zaopiniowano pozytywnie wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego z dniem 1 lutego 2003:
 - dr. hab. n. med. **Jacka Białkowskiego** w Katedrze i Oddziale Klinicznym Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dzieci Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 78/2003),
 - dr. hab. n. med. **Tadeusza Krzemińskiego** w Katedrze i Zakładzie Farmakologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 79/2003).
- Powołano na funkcję kierownika z dniem 1 lutego 2003:
 - dr. hab. n. med. **Przemysława Jałowieckiego** w Katedrze Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 80/2003),
 - dr. hab. n. med. **Andrzeja Witka** w Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 81/2003),
 - dr. hab. n. med. **Lesława Szydłowskiego** w Katedrze i Klinice Kardiologii Dziecięcej Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 82/2003),
 - prof. dr. hab. **Władysława Wardasa** w Katedrze Chemii Ogólnej i Analitycznej Wydziału Farmaceutycznego (uchwała nr 83/2003),
 - dr. hab. n. fiz. **Barbarę Pilawę** w Katedrze i Zakładzie Fizyki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego (uchwała nr 84/2003),
 - dr. hab. n. med. **Iwonę Żak** w Katedrze i Zakładzie Biochemii i Genetyki Medycznej Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej (uchwała nr 85/2003).
- Dokonano następujących zmian w strukturze uczelni:
 - na *Wydziale Lekarskim w Katowicach* przekształcono:
 - 1) Klinikę Neurologii Wieku Rozwojowego Katedry Pediatrii na Klinikę Pediatrii i Neurologii Wieku Rozwojowego Katedry Pediatrii,
 - 2) Katedrę i Klinikę Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej na Katedrę i Klinikę Pediatrii, Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej (uchwała nr 86/2003);

Z OBRAD SENATU

– na *Wydziale Farmaceutycznym*:
utworzono Katedrę i Zakład Historii Medycyny i Farmacji Wydziału Farmaceutycznego (uchwała nr 87/2003);

– na *Wydziale Zdrowia Publicznego*:

a) zlikwidowano Katedrę Higieny i Epidemiologii oraz utrzymano w strukturze Wydziału Zdrowia Publicznego jako samodzielne jednostki Zakład Higieny Komunalnej i Zakład Higieny Pracy;

b) utworzono:

1) Katedrę Zdrowia Publicznego (lokalizacja: Katowice ul. Medyków 18) oraz włączono w jej skład istniejące już w strukturze Wydziału jednostki organizacyjne – Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Biostatystyki oraz Zakład Epidemiologii.

2) Zakład Zdrowia Środowiskowego (lokalizacja: Bytom, ul. Piekarska 18) (uchwała nr 88/2003).

• Podjęto następującą uchwałę w sprawie pożyczki dla Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka i Matki:

§1

Senat Śląskiej Akademii Medycznej:

1) akceptuje zaciągnięcie przez Śląską Akademię Medyczną kredytu bankowego w kwocie nie przekraczającej 4 000 000 PLN, z przeznaczeniem na udzielenie pożyczki Samodzielnemu Publicznemu Szpitalowi Klinicznemu nr 6 Śląskiej Akademii Medycznej – Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki;

2) wyraża zgodę na ustanowienie, jako zabezpieczenia kredytu, hipoteki na prawie użytkowania wieczystego gruntów nie zabudowanych, położonych w Katowicach-Ligocie przy ul. Medyków 16.

§2

Senat Śląskiej Akademii Medycznej:

1) akceptuje udzielenie pożyczki Samodzielnemu Publicznemu Szpitalowi Klinicznemu nr 6 Śląskiej Akademii Medycznej – Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka i Matki w wysokości zaciągniętego kredytu, o którym

mowa §1 uchwały, z przeznaczeniem na uregulowanie bieżących zobowiązań wobec wierzycieli;

2) upoważnia JM Rektora do zawarcia umowy pożyczki oraz określenia zasad i terminów jej spłaty oraz sposobów zabezpieczenia (uchwała nr 89/2003).

26 lutego 2003

• Zaopiniowano pozytywnie wnioski o zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego z dniem 1 marca 2003:

– dr. hab. n. med. **Przemysław Jałowiecki** w Oddziale Klinicznym Anestezjologii i Intensywnej Terapii Katedry Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 90/2003),

– dr. hab. n. med. **Damiana Kusza** w Katedrze i Klinice Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej (uchwała nr 91/2003).

• Zaopiniowano pozytywnie powołanie na funkcję kierownika z dniem 1 marca 2003:

– dr. hab. n. med. **Danuty Kokocińskiej** w Studium Doktoranckim Wydziału Lekarskiego w Katowicach (uchwała nr 92/2003),

– dr. hab. n. med. **Krystyna Sosady** w Katedrze Medycyny Ratunkowej Wydziału Zdrowia Publicznego (uchwała nr 93/2003).

• Wprowadzono zmiany w uchwale nr 127/2002 Senatu ŚAM w Katowicach z dnia 26 czerwca 2002 roku, dodając w rozdziale III, po ustępie 2 ustęp 2.1. w brzmieniu:

„2.1. Za 3 godziny dydaktyczne przyjmuje się 45 minut zajęć prowadzonych w ramach kursów przewidzianych w programie specjalizacji lekarskich i lekarsko-stomatologicznych.” (uchwała nr 94/2003).

• W związku z utworzeniem Samodzielnego Publicznego Szpitala Kliniczne-

go nr 8 zaopiniowano pozytywnie przekształcenie:

– II Katedry i Oddziału Klinicznego Kardiologii w II Katedrę i Klinikę Kardiologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 95/2003),

– Katedry i Oddziału Klinicznego Chirurgii Ogólnej i Naczyń w Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej i Naczyń Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 96/2003),

– Katedry i Oddziału Klinicznego Laryngologii w Katedrę i Klinikę Laryngologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 97/2003),

– Katedry i Oddziału Klinicznego Dermatologii w Katedrę i Klinikę Dermatologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 98/2003).

Uchwały wchodzi w życie z dniem dokonania rejestracji w rejestrze publicznych zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Ministra Zdrowia.

• W związku z utworzeniem Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 9 zaopiniowano pozytywnie przekształcenie:

– Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych i Medycyny Fizykalnej Katedry Chorób Wewnętrznych w Klinikę Chorób Wewnętrznych i Medycyny Fizykalnej Katedry Chorób Wewnętrznych Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 99/2003),

– Katedry i Oddziału Klinicznego Chirurgii Ogólnej w Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 100/2003),

– Katedry i Oddziału Klinicznego Położnictwa i Ginekologii w Katedrę i Klinikę Położnictwa i Ginekologii Wydziału Lekarskiego w Zabrze (uchwała nr 101/2003),

– Oddziału Klinicznego Pediatrii Katedry Pediatrii w Klinikę Pediatrii Katedry Pediatrii Wydziału Opieki i Oświaty Zdrowotnej (uchwała nr 102/2003).

Uchwały wchodzi w życie z dniem dokonania rejestracji w rejestrze publicznych zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Ministra Zdrowia.

WYDZIAŁ LEKARSKI
W ZABRZU

16 stycznia 2003

Kolokwium habilitacyjne

dr n. med. Zbigniew KALARUS: *Wpływ ortodromowego, nawrotnego częstoskurczu przedsionkowo-komorowego na rozwój kardiomiopatii przedsionkowej u chorych z zespołem Wolffa, Parkinsona i White'a.*

Recenzenci:

prof. dr hab. Franciszek Walczak
(Inst. Kardiologii Warszawa)

prof. dr hab. Grażyna Świątecka
(AM Gdańsk)

prof. dr hab. Maria Trusz-Gluza

Doktoraty

Artur CZEKAŃSKI: *Wartość prognostyczna wybranych parametrów ultrasonograficznych w ocenie stanu płodu w III trymestrze ciąży.*

Promotor:

prof. dr hab. Janusz Bohosiewicz

Recenzenci:

prof. dr hab. Maria Respondek-Liberska
(Inst. Centrum Zdrowia Matki Polki Łódź)

prof. dr hab. Kazimierz Kamiński

Grzegorz DRABEK: *Czy simwastatyna wpływa na stężenie czynnika martwicy nowotworów α u chorych z ryzykiem choroby niedokrwiennej serca.*

Promotor:

dr hab. Barbara Zubelewicz-Szkodzińska

Recenzenci:

prof. dr hab. Waldemar Banasiak (Woj-skowy Szpital Kliniczny we Wrocławiu)

prof. dr hab. Ryszard Brus

Marek DYBCZAK: *Wartość komputerowego badania tomograficznego w wybranych chorobach miąższu płucnego i opłucnej, w oparciu o celowaną aspiracyjną biopsję cienkoigłową.*

Promotor:

prof. dr hab. Józef Dobrowolski

Recenzenci:

prof. dr hab. Kazimierz Rzymiski
(AM Poznań)

prof. dr hab. Zbigniew Szczurek

Magdalena KOŁACZ: *Analiza zmian cytologicznych i histologicznych błony śluzowej macicy po trzyletnim stosowaniu antykoncepcyjnej wkładki wewnątrzmacicznej z miedzią elektrolityczną.*

Z RAD
WYDZIAŁÓW

Promotor:

prof. dr hab. Kazimierz Kamiński

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Malarewicz
(Szpital Miejski w Kielcach)

prof. dr hab. Zbigniew Szczurek

Grzegorz KUBALLA: *Porównanie efektów behawioralnych oraz biochemicznych nafadotrydu, nowego antagonisty ośrodkowych receptorów dopaminowych D_3 z haloperidolem i klozapiną u szczurów.*

Promotor:

prof. dr hab. Ryszard Brus

Recenzenci:

dr hab. Maria Winnicka (AM Białystok)

dr hab. Krystyna Kmiecik-Kołada,

prof. nadzw. ŚAM

Grzegorz MAŃKA: *Korelacja stężenia kotyniny w płynie owodniowym, moczu matki oraz krwi matki i noworodka u ciężarnych narażonych na dym tytoniowy. (praca wyróżniona)*

Promotor:

prof. dr hab. Danuta Bodzek

Recenzenci:

prof. dr hab. Marek Spaczyński
(AM Poznań)

prof. dr hab. Zygmunt Stęplewski

Paweł NAMYSŁOWSKI: *Ocena wpływu operacji tympanoplastycznych na staw skroniowo-żuchwowy. (praca wyróżniona).*

Promotor:

dr hab. Stefan Baron

Recenzenci:

prof. dr hab. Bogumił Płonka
(AM Wrocław)

prof. dr hab. Jan Pilch

Mirosława PRZEWOROWSKA-KAWALA: *Wpływ wody poddanej działaniu pola magnetycznego na obraz morfologiczny wywołany hipoksją hipobaryczną w kłębkach nerkowych u szczurów.*

Promotor:

dr hab. Henryk Grzybek

Recenzenci:

prof. dr hab. Krystyna Czerny
(AM Lublin)

prof. dr hab. Aleksander Sieroń

Tomasz SITKIEWICZ: *Leczenie lejkowatego zniekształcenia klatki piersiowej metodą Nussa w materiale klinicznym. (praca wyróżniona).*

Promotor:

prof. dr hab. Józef Dzielicki

Recenzenci:

prof. dr hab. Jerzy Czernik
(AM Wrocław)

prof. dr hab. Wojciech Rokicki

Jacek SROCYŃSKI: *Polimorfizm TagIB genu białka transportującego estry cholesterolu, a parametry gospodarki lipidowej i ryzyko powikłań naczyniowych u chorych z terminalną niewydolnością nerek. (praca wyróżniona).*

Promotor:

dr hab. Janusz Gumprecht

Recenzenci:

prof. dr hab. Stanisław Czekalski
(AM Poznań)

dr hab. Andrzej Wiczowski, prof. nadzw. ŚAM

Ewa ŚMIŁOWSKA-DZIELICKA: *Ocena parametrów echokardiograficznych przed i po operacji lejkowatej klatki piersiowej techniką małoinwazyjną.*

Promotor:

dr hab. Jacek Białkowski, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

dr hab. Krzysztof Wronecki, prof. nadzw. AWF we Wrocławiu

prof. dr hab. Janusz Skalski

Hanna WERNER: *Wpływ stężeń warstw granicznych na właściwości elektryczne dwumembranowej komórki dyfuzyjnej.*

Promotor:

dr hab. Andrzej Ślęzak, prof. nadzw. Pol. lit. Częstochowskiej

Recenzenci:

dr hab. Waldemar Karcz, prof. nadzw. Uniw. Śl. Katowice

prof. dr hab. Aleksander Sieroń

Jacek WĘGLORZ: *Przydatność oznaczeń protoonkogenu P53 u chorych z rakiem pęcherza moczowego.*

Promotor:

prof. dr hab. Mieczysław Fryczkowski

Recenzenci:

dr hab. Czesław Pawlak, prof. nadzw. Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

dr hab. Krzysztof Bar, prof. nadzw. AM w Lublinie

Jan WIECZOREK: Ocena wyników leczenia zachowawczego i operacyjnego złamań kostek goleni.

Promotor:

prof. dr hab. Tadeusz Gaździk

Recenzenci:

dr hab. Jarosław Deszczyński

(AM Warszawa)

prof. dr hab. Mieczysław Martula

Andrzej WOJTAS: Ocena możliwości poprawy diagnostyki i leczenia choroby niedokrwiennej serca w warunkach szpitala rejonowego.

Promotor:

prof. dr hab. Lech Poloński

Recenzenci:

dr hab. Krzysztof Żmudka

(CM UJ Kraków)

prof. dr hab. Zygmunt Stęplewski

13 lutego 2003

Doktoraty

Marek GIERLOTKA: Ocena czynników wpływających na śmiertelność chorych ze świeżym zawałem serca leczonych angioplastyką wieńcową. (praca wyróżniona).

Promotor:

prof. dr hab. Lech Poloński

Recenzenci:

prof. dr hab. Waldemar Banasiak

(Wojskowy Szpital Kliniczny Wrocław)

prof. dr hab. Aleksander Sieroń

Małgorzata KNAPIK: Zastosowanie remifentanylu i fentanylu podczas znieczulenia wziewnego izofluranem chorych do zabiegów pomostowania naczyń wieńcowych.

Promotor:

prof. dr hab. Anna Dyaczyńska-Herman

Recenzenci:

prof. dr hab. Janusz Andres

(CM UJ Kraków)

dr hab. Przemysław Jałowiecki, prof. nadzw. ŚAM

Maciej NIEDOBA: Wpływ propranololu i werapamilu na zawartość kolagenu i proteoglikanów w miofibroblastach ściany naczynia w warunkach stresu oksydacyjnego.

Promotor:

prof. dr hab. Aleksander Sieroń

Recenzenci:

prof. dr hab. Maria Witkowska

(AM Wrocław)

prof. dr hab. Ryszard Szkilnik

Z RAD WYDZIAŁÓW

Iwona OSSOWSKA-SZYMKOWICZ: Związek polimorfizmu Pst I genu Sa z ryzykiem rozwoju nefropatii cukrzycowej i nadciśnienia tętniczego u chorych na cukrzycę typu 2.

Promotor:

prof. dr hab. Ewa Żukowska-Szczechowska

Recenzenci:

dr hab. Wanda Horst-Sikorska

(AM Poznań)

prof. dr hab. Andrzej Więcek

Jerzy PALECZNY: Analiza porównawcza tracheostomii przezskórnej metodą Griggisa i Fantoniego w oddziale intensywnej terapii. (praca wyróżniona).

Promotor:

dr hab. Piotr Knapik

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Kübler

(AM Wrocław)

prof. dr hab. Grzegorz Namysłowski

6 marca 2003

Doktoraty

Ryszard AUGUST: Polimorfizm A, B i T genu receptora dla witaminy D, a gęstość tkanki kostnej odcinka lędźwiowego kręgosłupa u chorych z terminalną niewydolnością nerek leczonych nerkozastępczo. (praca wyróżniona)

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Grzeszczak

Recenzenci:

dr hab. Zbigniew Zdrojewski

(AM Gdańsk)

prof. dr hab. Eugeniusz Kucharz

Jarosław BUKSA: Analiza przyczyn krwawień z przewodu pokarmowego w regionie nikołowskim w okresie od 1985 do 1999 r.

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Grzeszczak

Recenzenci:

prof. dr hab. Piotr Szyber

(AM Wrocław)

prof. dr hab. Marek Rokicki

Agata CIEŚLIK-BIELECKA: Zastosowanie odbiałzonej kości bydłej jako potencjalnego biomateriału rekonstrukcyjnego u szczurów.

Promotor:

dr hab. Wojciech Król, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

dr hab. Tadeusz Trzaska, prof. nadzw. AWF w Poznaniu

prof. dr hab. Zbigniew Szczurek

Jolanta KUBLIN-KORZONKIEWICZ: Wpływ perinatalnych czynników ryzyka na limfocyty B (CD19+) i ich subpopulacje CD5+ i CD23+ u noworodków donoszonych z ciąż i porodów niefizjologicznych.

Promotor:

prof. dr hab. Urszula Godula-Stuglik

Recenzenci:

prof. dr hab. Maria Beata Czeszyńska (PAM Szczecin)

prof. dr hab. Barbara Rogala

Mariusz MOSUR: Związek polimorfizmu I/D genu enzymu konwertującego angiotensynę I z samoistnym nadciśnieniem tętniczym i wskaźnikiem masy lewej komory serca.

Promotor:

dr hab. Janusz Gumprecht

Recenzenci:

dr hab. Krzysztof Narkiewicz, prof. nadzw. AM w Gdańsku

prof. dr hab. Jan Wodniecki

Paweł NADZIAKIEWICZ: Wpływ wybranych czynników na stężenia tlenu azotu w powietrzu wydechowym u osób dorosłych. (praca wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Piotr Knapik

Recenzenci:

prof. dr hab. Dariusz Nowak (Uniwersytet Medyczny w Łodzi)

dr hab. Dariusz Ziara

Katarzyna PAKOSZ: Zmiany w błonie śluzowej dziąseł u pacjentów po przeszczepie serca leczonych cyklosporyną A.

Promotor:

prof. dr hab. Leszek Ilewicz

Recenzenci:

dr hab. Jadwiga Sadlak-Nowicka, prof. nadzw. AM Gdańsk

dr hab. Wojciech Król, prof. nadzw. ŚAM

Marcin RĘKAWEK: Związek polimorfizmu genu pojednostki $\beta 3$ białka 6 oraz polimorfizmów genów kodujących receptory kininowe B_1 i B_2 z masą i wy-

Z RAD WYDZIAŁÓW

dokończenie

branyymi wskaźnikami czynności lewej komory serca u chorych na samoistne nadciśnienie tętnicze. (praca wyróżniona)

Promotor:

dr hab. Janusz Gumprecht

Recenzenci:

dr hab. Andrzej Ciechanowicz (PAM Szczecin)

prof. dr hab. Władysław Grzeszczak

WYDZIAŁ LEKARSKI W KATOWICACH

16 stycznia 2003

Kolokwium habilitacyjne

dr n. med. Lech KRAWCZYK:
Ocena przydatności prognostycznej wybranych parametrów klinicznych i laboratoryjnych u krytycznie chorych leczonych w oddziale intensywnej terapii.

Recenzenci:

prof. dr hab. Andrzej Kübler
(AM Wrocław)

prof. dr hab. Roman Szulc (AM Poznań)

prof. dr hab. Jacek Jastrzębski
(CMKP Warszawa)

Doktorat

Joanna NALEWAJKA-KOŁODZIEJCZAK:
*Ocena wpływu infekcji *Helicobacter pylori* na czynność motoryczną żołądka metodą scyntygrafii o szybkiej dynamice.*

Promotor:

dr hab. Stanisław Nowak, prof. nadzw. ŚAM

Recenzenci:

dr hab. Krzysztof Jonderko, prof. nadzw. ŚAM

dr hab. Bogdan Huszno, prof. UJ

20 lutego 2003

Doktorat

Małgorzata ZIĘBA:
Ocena wydolności gonadotropinowej i prolaktynowej przysadki mózgowej u pacjentek z jadłowstrętem psychicznym.

Promotor:

prof. dr hab. Piotr Skalba

Recenzenci:

prof. dr hab. Ewa Małecka-Tendera

dr hab. Ewa Sewerynek

SPRAWY KADROWE

STANOWISKA I TYTUŁY

Tytuł profesora

Dr hab. n. med. Wanda ROMANIUK
(od 22 I 2003)

Dr hab. n. med. Ryszard SZKILNIK
(od 22 I 2003)

Dr hab. n. med. Jan ZEJDA
(od 22 I 2003)

Stanowisko profesora nadzwyczajnego na stałe

Prof. dr hab. n. med. Krystyna PIERZCHAŁA (od 1 XI 2002)

Prof. dr hab. n. med. Wanda ROMANIUK (od 1 II 2003)

Prof. dr hab. n. med. Ryszard SZKILNIK
(od 1 II 2003)

Prof. dr hab. n. med. Jan ZEJDA
(od 1 II 2003)

Stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony

Dr hab. n. med. Jacek BIAŁKOWSKI
(od 1 II 2003 do 31 I 2008)

Dr hab. n. med. Tadeusz KRZEMIŃSKI
(od 1 II 2003 do 31 I 2008)

Nagrody jubileuszowe (styczeń-luty 2003)

45-lecie

Prof. dr hab. n. med. Janusz KONECKI

40-lecie

Prof. dr hab. n. farm. Jan BURCZYK

Jan MASON

Mgr Halina PLUTA

Prof. dr hab. n. med. Jacek STARZEWSKI

35-lecie

Dr hab. n. med. Jan DRUGACZ, prof. nadzw. ŚAM

Dr n. med. Anna GADOWSKA-CICHA
Barbara GODULA

Kazimierz FARUGA

Stanisław MARKIEWICZ

Aleksandra MAROŃ

Dr n. med. Krystyna TWARDOWSKA-SAUCHA

Dr hab. n. med. Przemysław JAŁOWIECKI (od 1 III 2003 do 28 II 2008)

Dr hab. n. med. Damian KUSZ, prof. ŚAM (od 1 III 2003 do 28 II 2008)

Zmiany na stanowiskach kierowniczych

Dr hab. n. med. Przemysław JAŁOWIECKI (od 1 II 2003 do 31 I 2008)

– kierownik Katedry Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej

Dr hab. n. fiz. Barbara PILAWA
(od 1 II 2003 do 31 I 2008) – kierownik

Katedry i Zakładu Fizyki Medycznej
Prof. dr hab. n. techn. Władysław WARDAS (od 1 II 2003 do 31 I 2008)

– kierownik Katedry Chemii Ogólnej i Analitycznej

Dr hab. n. med. Andrzej WITEK
(od 1 II 2003 do 31 I 2008) – kierownik

Katedry i Kliniki Położnictwa i Ginekologii

Dr hab. n. med. Iwona ŻAK
(od 1 II 2003 do 31 I 2008) – kierownik

Katedry i Zakładu Biochemii i Genetyki Medycznej

Dr hab. n. med. Danuta KOKOCIŃSKA
(od 1 III 2003 do 29 II 2008) – kierownik
Studium Doktoranckiego

Dr hab. n. med. Krystyn SOSADA
(od 1 III 2003 do 29 II 2008) – kierownik

Katedry Medycyny Ratunkowej

30-lecie

Teresa BURCZYK

Henryk JAKAC

Janusz NIEDBAŁA

Teresa RAMS

Zofia SADOWSKA

Elżbieta SZAFRAŃSKA

Barbara WRONA

25-lecie

Teresa BLACHA

Dr n. farm. Małgorzata GADOWSKA-NOWAK

Józef KOŁOCZEK

Barbara MEDREK

Grażyna RACZEK

Elżbieta RAFURA

Małgorzata SETNIK

Mgr Elżbieta ZARZYCKA

20-lecie

Gertruda BUCHTALARZ

Mariola BAJEROWICZ

Ewa GASZ

Mgr Andrzej HOLLEK

Mgr Andrzej KUROPATNICKI

Dr n. med. Małgorzata NITA

KONFERENCJA REKTORÓW AKADEMII MEDYCZNYCH 6 lutego 2003

W SPRAWIE FINANSOWANIA STUDIÓW LICENCJACKICH

(Uchwała nr 14/02-05)

Konferencja Rektorów Uczelni Medycznych stoi na stanowisku, że dalsze prowadzenie studiów licencjackich w naszych uczelniach z aktualną liczbą studiujących w tym systemie staje się praktycznie niemożliwe.

Nakłady na dydaktykę w uczelniach medycznych nie ulegają widocznym zwiększeniom mimo przyjęcia przez nas obowiązków prowadzenia studiów licencjackich. Zwiększająca się liczba chętnych do odbywania tych studiów i powstające nowe specjalności stawiają każdą uczelnię wobec praktycznie nierozwiązalnych problemów.

Nie możemy pogodzić się z tym, aby nowe przekazywane nam zadania, pociągające za sobą określone wydatki, nie znajdowały odpowiedniego pokrycia w środkach na ten cel.

Przewodniczący KRUM
prof. dr hab. Maciej Latański

W SPRAWIE POPARCIA USTAWY O NARODOWYM FUNDUSZU ZDROWIA

(Uchwała nr 15/02-05)

Konferencja Rektorów Uczelni Medycznych popiera rozwiązania przyjęte w ustawie o Narodowym Funduszu Zdrowia.

Jednocześnie wyrażamy nadzieję, że przepisy wykonawcze do tej ustawy zapewnią szpitalom klinicznym należne im miejsce w systemie ochrony zdrowia i stworzą warunki do właściwego ich funkcjonowania.

Przewodniczący KRUM
prof. dr hab. Maciej Latański

W SPRAWIE FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI KOMISJI AKREDYTACYJNEJ UCZELNI MEDYCZNYCH

(Uchwała nr 16/02-05)

1. Konferencja Rektorów Uczelni Medycznych zatwierdza plan pracy i plan finansowy KAUM na rok 2003.
2. Konferencja Rektorów Uczelni Medycznych postanawia, że dla właści-

wego zapewnienia funkcjonowania KAUM i realizacji jej planu pracy w roku 2003, każda z uczelni medycznych przekaże na ten cel kwotę 5000 zł (pięć tysięcy). Wpłata winna być dokonana na konto AM w Poznaniu w terminie do dnia 15 marca 2003 r.

Przewodniczący KRUM
prof. dr hab. Maciej Latański

STANOWISKO KONFERENCJI REKTORÓW UCZELNI MEDYCZNYCH W SPRAWIE PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI

Z dniem 1 stycznia 2003 roku nastąpiły zmiany w zapisach ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Włączono zwolnienia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości wynikające z odrębnych ustaw (w tym ustawy o szkolnictwie wyższym).

Zwolnienia podmiotowe z podatku określone w art. 7 odnoszą się w ust. 2 pkt 1 tegoż artykułu do szkół wyższych.

Zapisano iż zwalnia się z podatku „szkoły wyższe, wyższe szkoły zawodowe oraz wyższe szkoły wojskowe, zwolnienie nie dotyczy przedmiotów opodatkowania **zajętych na działalność gospodarczą** inną niż odpłatna działalność badawcza, artystyczna, sportowa i doświadczalna oraz z opłat licencyjnych”.

Przepis art. 7 pkt 1 ustawy nie wskazuje, czy wyłączenie dotyczy również przypadków, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona przez najemców lokali uczelni.

Fakt iż:

- dotychczasowe zwolnienia z opodatkowania wynikające z ustawy o szkolnictwie wyższym, obejmujące również powierzchnie nieruchomości wynajęte, zostały włączone do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
- art. 7 ustawy odnosi się do **zwolnień podmiotowych**, co wskazuje, że również opisana działalność gospodarcza odnosi się do podmiotu, tzn. szkoły wyższej

skłania do rozumienia, iż nadal szkoły wyższe są obarczone podatkiem jedynie w przypadku zajęcia części nieruchomości na działalność gospodarczą szkoły.

W przeciwnym wypadku rodzą się pytania:

- 1) dlaczego prowadzenie działalności gospodarczej o charakterze np. artystycznym lub sportowym na terenie nieruchomości wynajętej od szkoły wyższej winno być zwolnione z podatku, podczas gdy taka sama działalność prowadzona w nieruchomości innego niż szkoła wyższa właściciela, byłaby takim podatkiem obarczona. Oznaczałoby to nierówne traktowanie podmiotów gospodarczych;
- 2) jeżeli intencją ustawodawcy było zwolnienie z podatku od nieruchomości tylko tej ich części, która służy działalności statutowej szkoły wyższej, to dlaczego nie zapisano tego w art. 2 ustawy odnoszącym się do zwolnień przedmiotowych, podobnie jak uczyniono dla jednostek samorządu terytorialnego.

Podstawową kwestią dla medycznych szkół wyższych jest rozstrzygnięcie, czy nieruchomości będące ich własnością, użytkowane wspólnie ze szpitalami klinicznymi, winny być opodatkowane podatkiem od nieruchomości. Przekazane w użytkowanie szpitalom nieruchomości uczelni są siedzibami klinik i zakładów uczelni, na bazie których prowadzona jest działalność dydaktyczna i naukowo-badawcza szkoły, a równocześnie z mocy tegoż użyczenia są siedzibami szpitali klinicznych, w których realizuje się w powiązaniu z dydaktyką świadczenia zdrowotne.

Przyjmując założenie, że **przedmiotem opodatkowania są nieruchomości** (budynki, budowle, grunty), a nie działalność gospodarcza np. w zakresie ochrony zdrowia, można uznać, iż nieruchomości będące własnością akademii medycznych, służące ich działalności statutowej, z mocy art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych są z nich zwolnione. W związku z brakiem jednoznacznych interpretacji zapisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, prosimy o wyjaśnienie rodzących się wątpliwości i ustalenie stanowiska w przedstawionych kwestiach.

Przewodniczący KRUM
Prof. dr hab. Maciej Latański

SYMPOZJUM GASTROENTEROLOGICZNE W KATOWICACH

W dniach 10–11 stycznia 2003 roku w Górnośląskim Centrum Kultury w Katowicach odbyło się Sympozjum Naukowo-Szkoleniowe na temat „Aktualne problemy gastroenterologii i hepatologii”, zorganizowane przez Katedrę i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych ŚAM w Sosnowcu i I Katedrę Chirurgii Ogólnej i Klinikę Chirurgii Gastroenterologicznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Uczestniczyło w nim ponad 1100 lekarzy gastroenterologów, internistów oraz chirurgów z całego kraju, mogących zapoznać się zarówno z referatami, jak i prezentacjami multimedialnymi.

Całość zagadnień poruszonych na sympozjum podzielono na cztery bloki tematyczne. Pierwszego dnia pod przewodnictwem profesorów **Antoniego Gabryelewicza**, **Andrzeja Nowaka** i **Leszka Paradowskiego** omówiono zmiany czynnościowe górnego odcinka przewodu pokarmowego. Drugi dzień sympozjum poświęcony był trzem zagadnieniom: patologii jelita grubego (pod przewodnictwem profesorów **Eugeniusza Butruka**, **Tadeusza Popiela** oraz **Romana Tomeckiego**), rakowi

żołądka (pod przewodnictwem profesorów **Stanisława Konturka** i **Krzysztofa Marlicza**) oraz chorobom wątroby (pod przewodnictwem profesorów **Zbigniewa Gonciarza**, **Jana Kuliga** i **Tadeusza Popiela**).

Ogółem wygłoszono siedemnaście referatów, które zostały przygotowane przez reprezentantów sześciu ośrodków medycznych (z Katowic, Krakowa, Białegostoku, Wrocławia, Szczecina i Lublina), zaś obrazy endoskopowe ilustrujące przypadki patologiczne i badania przesiewowe w raku jelita grubego oraz zabiegi endoskopowe na żołądku przesyłano na żywo z Pracowni Endoskopii Katedry i Oddziału Klinicznego Chorób Wewnętrznych w Sosnowcu. Organizatorzy usatysfakcjonowani byli znacznym zainteresowaniem Sympozjum i dużą liczbą jego uczestników oraz wysokim poziomem przedstawionych referatów.

Szczególnym „pozanaukowym” akcentem imprezy był występ artystyczny **Katarzyny Gniewkowskiej**, aktorki Starego Teatru z Krakowa.

Oprac. na podstawie informacji
prof. dra hab. Zbigniewa Gonciarza

ZA ZASŁUGI DLA POLSKIEGO TOWARZYSTWA NEUROLOGICZNEGO

Dwunastu zasłużonych neurologów naszego regionu otrzymało 7 stycznia 2003 tytuł i dyplom Honorowego Członka Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Neurologicznego. Przyznane za szczególną aktywność w zakresie szkolenia podyplomowego i działalność organizacyjną w PTN wyróżnienie, wręczono następującym długoletnim nauczycielom akademickim oraz ordynatorom oddziałów neurologicznych: dr hab. n. med. **Barbarze Grudzińskiej** (Klinika Neurologii w Zabrze), prof. dr hab. **Henryce Langauer-Lewowickiej** (Instytut Medycyny Pracy w Sosnowcu), prof. dr hab. **Danucie Rościszewskiej** (Klinika Neurologii w Zabrze), dr. n. med. **Wiesławowi Biernawskiemu** (Oddział Neurologiczny w Gliwicach), dr. n. med. **Lechowi Eljaszowi** (Oddział Neurologiczny w Częstochowie), dr. n. med. **Bogdanowi Głowackiemu** (Od-

dział Neurologiczny w Zabrze Biskupicach), dr. hab. **Zdzisławowi Gralewskiemu** (Oddział Neurologiczny w Sosnowcu), dr. n. med. **Tadeuszowi Koniecznemu** (Oddział Neurologiczny w Gliwicach), dr. n. med. **Stefanowi Kasperkowi** (Klinika Neurologii w Zabrze), dr. n. med. **Olgierdowi Kossowskiemu** (Oddział Neurologiczny w Bielsku-Białej), dr. n. med. **Jerzemu Morstynowi** (Oddział Neurologiczny w Jastrzębiu) oraz dr. n. med. **Andrzejowi Popiolkowi** (Oddział Neurologiczny w Tychach). Uroczystość odbyła się w Katowickim Domu Lekarza.

Prof. dr hab. Krystyna Pierzchała
Przewodnicząca
Zarządu Oddziału Śląskiego PTN
Dr n. med. Jolanta Biernawska
Sekretarz
Zarządu Oddziału Śląskiego PTN

NOWOŚCI WYDAWNICZE ŚAM

1. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, supl. 52: Rozpr. habil. Krzysztof Solarz: *Pyroglyphidae (Acari: Astigmata)* Polski: Fauna, biologia, ekologia i epidemiologia. Ryzyko ekspozycji na roztocze kurzu domowego z rodziny *Pyroglyphidae* w Polsce, Katowice: ŚAM 2003.
2. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, supl. 53: Rozpr. habil. Bogdan Mazur: Dynamika odbudowy układu odpornościowego u dzieci po zakończeniu leczenia ostrej białaczki limfoblastycznej, Katowice: ŚAM 2003.
3. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, supl. 54: Rozpr. habil. I Polsko-Litewska Konferencja Internistyczna, Katowice: ŚAM 2003.
4. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, supl. 55: Rozpr. habil. Dariusz Moczulski: Wpływ polimorfizmów genu enzymu konwertującego angiotensynę na rozwój nefropatii cukrzycowej w cukrzycy typu 2. Wyniki badania prospektywnego, Katowice: ŚAM 2003.
5. *Annales Academiae Medicae Silesiensis*, supl. 56: Rozpr. habil. Ewa Podwińska: Analiza śmiertelności okołoperacyjnej chorych na wole niezłośliwe. Wybrane problemy kliniczne w ocenie anestezjologicznej, Katowice: ŚAM 2003.
6. Podstawowe zagadnienia opieki pediatrycznej w lecznictwie otwartym. Red. A. Obuchowicz, Katowice: ŚAM 2003.
7. Ślusarczyk K.: Podstawy anatomii dla ratowników medycznych, Katowice: ŚAM 2003.
8. *Wiadomości Lekarskie* 2003, tom 56, nr 1–2.
9. Zarys patomorfologii. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. Red. M. Kajor, Katowice: ŚAM 2003.

PRO MEMORIA

Antoni Józef DERYŁO (1935–2003)

Biolog, parazytolog, profesor doktor habilitowany nauk przyrodniczych.

Urodził się 14 marca 1935 roku w Majdanie Górnym (woj. zamojskie), w rodzinie Antoniego i Marcjanny z d. Wawryca. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. B. Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim w roku 1953, podjął studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Pracę magisterską *Pasożyty przewodu pokarmowego i wątroby bydła z terenu woj. lubelskiego* obronił w 1958 roku, uzyskując tytuł i dyplom magistra zoologii. Przez rok był nauczycielem liceów ogólnokształcących w Józefowie i Zamościu. W 1961 roku został zatrudniony w Zakładzie Biologii i Parazytologii Wydziału Farmacji Akademii Medycznej w Lublinie. Stopień naukowy doktora nauk przyrodniczych uzyskał w 1968 roku, na podstawie dysertacji *Rola epizootologiczna wszolów Mallophaga w przenoszeniu pasterelozy u kur*, a stopień naukowy doktora habilitowanego nauk przyrodniczych w zakresie parazytologii w roku 1975 (na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego) na podstawie rozprawy *Badania nad szkodliwością gospodarczą wszolów Mallophaga*. W roku 1989 otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego.

Pracę w Śląskiej Akademii Medycznej podjął w grudniu 1978. Zorganizował Zakład Biologii i Parazytologii Wydziału Lekarskiego w Katowicach, w latach 1979–2001 był jego kierownikiem. W 1990 roku został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego, cztery lata później – na stanowisko pro-

fesora zwyczajnego. Dwukrotnie pełnił w ŚAM funkcję prodziekana – w latach 1981–1983 na Wydziale Pielęgniarskim, a w latach 1984–1986 na Wydziale Lekarskim w Katowicach. W latach 1984–2000 był członkiem Rady Wydziału Farmaceutycznego. Od października 2001 roku podjął ponownie pracę w Akademii Medycznej w Lublinie, na stanowisku kierownika Katedry i Zakładu Biologii i Parazytologii Wydziału Farmacji.

Zainteresowania naukowe profesora Antoniego Deryły koncentrowały się przede wszystkim na parazytologii medycznej i weterynaryjnej, biologii sanitarnej oraz ochronie środowiska, w szczególności zaś na zagadnieniach związanych ze szkodliwością gospodarczą oraz rolą epizootologiczną pasożytów zewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem wszolów *Mallophaga*, oraz na helmintofaunie przewodu pokarmowego zwierząt. Podjęte przez Niego badania nad wszolami oraz ich szkodliwością były pierwszymi na taką skalę pracami naukowymi przeprowadzonymi w Polsce, a poświęcone im artykuły opublikowane zostały w Stanach Zjednoczonych. Prowadził badania nad rolą niektórych stawonogów w biologii oraz w przenoszeniu *Toxoplasma gondii*, a także nad stratami ekonomicznymi ponoszonymi w hodowlach zwierząt wskutek inwazji pasożytniczych. Zajmował się problematyką ekstensywności i sezonowości inwazji niektórych pasożytów bipatogennych występujących u ludzi i zwierząt hodowlanych. Obszernym działem naukowych zainteresowań Profesora były badania sozologiczne dotyczące ochrony środowiska wodnego, związane z analizami hydrobiologicznymi, sanitarno-epidemiologicznymi i parazytologicznymi wód. W latach osiemdziesiątych kierował badaniami nad degradacją ekosystemów wodnych na terenie Górnego Śląska, ze szczególnym uwzględnieniem rzek (m.in. Przemszy, Brynicy, Rawy, Kłodnicy i Ślepiotki) oraz zbiorników zaporowych w Przeczycach i Kozłowej Górze. Był kierownikiem i współwykonawcą badań koordynowanych przez Komitet Parazytologii PAN w Warszawie, Zakład Zoologii Systematycznej i Doświadczalnej PAN w Krakowie, Instytut Gruźlicy oraz In-

stytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie i Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. W 1987 roku uczestniczył w charakterze eksperta w prowadzonych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie pracach poświęconych ocenie strat i szkód, jakie poniosła Polska w wyniku zanieczyszczeń przez Czechosłowację substancjami ropopochodnymi rzeki Odry.

Jest autorem ponad 170 publikacji z zakresu parazytologii oraz ekologii i biologii ekosystemów wodnych, zamieszczonych w czasopiśmie naukowych oraz w materiałach zjazdowych, autorem monografii *Wszolowice zwierząt* (Warszawa 1982), redaktorem i współautorem skryptu *Wybrane problemy z biologii sanitarnej na przykładzie ekosystemów wodnych* (Katowice 1993, 1996) i podręcznika *Parazytologia i akaroentomologia medyczna* (Warszawa 2002), redaktorem i autorem skryptów: *Biologiczne aspekty zatrucia grzybami, roślinami wyższymi i jadami zwierzęcymi* (Katowice 1991), *Laboratoryjna diagnostyka chorób pasożytniczych człowieka* (Katowice 1992), *Skrypt do ćwiczeń i seminariów z parazytologii lekarskiej* (Katowice 1981, 1990, 1995). Prowadził wykłady z biologii, genetyki, parazytologii oraz diagnostyki parazytologicznej i klinicznej. Był promotorem 11 doktoratów, blisko 200 prac magisterskich, recenzentem prac doktorskich i skryptów oraz opiekunem 3 rozpraw habilitacyjnych. Oceniał dorobek na stanowisko profesora zwyczajnego. W ramach kursów szkoleniowych organizowanych przez WODKM w Katowicach prowadził zajęcia dla lekarzy i pielęgniarek z zakresu profilaktyki, epidemiologii i diagnostyki chorób pasożytniczych.

Od 1961 roku był członkiem Polskiego Towarzystwa Zoologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego (członek Zarządu Głównego w latach 1981–1984; przewodniczący Oddziału w Katowicach w latach 1982–1991 oraz 1999–2001). Członek Rady Naukowej Instytutu Parazytologii PAN (1990–1992, i od 1996), Komitetu Parazytologii PAN

- * 3 stycznia wybrano nowe władze Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Jej przewodniczącym został prof. dr hab. **Jerzy Błażejowski** z Wydziału Chemii Uniwersytetu Gdańskiego, a jednym z członków prezydium – prof. dr hab. **Paweł Lampe**, kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego ŚAM w Katowicach.
- * W dniach 10–11 stycznia odbyło się w Górnośląskim Centrum Kultury w Katowicach sympozjum naukowo-szkoleniowe „Aktualne problemy Gastroenterologii i hepatologii”, którego organizatorami były Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych ŚAM w Katowicach oraz I Katedra Chirurgii Ogólnej i I Klinika Chirurgii Gastroenterologicznej Collegium Medicum UJ w Krakowie (szersza informacja str. 12).
- * 10 stycznia lekarze z Kliniki Ginekologii i Położnictwa ŚAM w Bytomiu przeprowadzili nowatorski zabieg udrożnienia jajowodu z wykorzystaniem techniki laparoskopowo-histeroskopowej. Pacjentką była 33-letnia kobieta, od lat lecząca się na niepłodność (w przeszłości przeżyła ciążę pozamaciczną, zakończoną usunięciem jednego jajowodu, drugi był niedrożny).
- * 17 stycznia prezydent RP **Aleksander Kwaśniewski** odwołał ze stanowiska ministra zdrowia **Mariusza Łapińskiego**. Oficjalnym powodem dymisji był jeden z punktów porozumienia za-

PRO MEMORIA dokończenie

(od 1993) oraz Polskiego Towarzystwa Entomologicznego.

Odnznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz srebrną odznaką Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia, wyróżniony nagrodą Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz licznymi nagrodami rektorskimi. Interesował się numizmatyką, uprawiał turystykę krajową i zagraniczną. Zmarł 19 lutego 2003 w Lublinie, został pochowany na cmentarzu przy ul. Droga Męczenników Majdanka.

Oprac. na podstawie biogramu A. Deryły autorstwa E. Pawłowskiej, zamieszczonego w V tomie *Słownika medycyny i farmacji Górnej Śląska* (w druku).

KRONIKA (styczeń–marzec 2003)

- wartego ze związkowcami z Regionalnego Sekretariatu Ochrony Zdrowia Śląsko-Dąbrowskiej „Solidarności”. Minister zobowiązał się, że złoży wniosek do Rady Ministrów o umorzenie wszystkim kasom chorych pożyczki, której w 2000 roku udzielił im budżet państwa (w przypadku Śląskiej Kasy Chorych było to 98 mln złotych).
- * 23 stycznia rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w promocji doktorskiej na Wydziale Lekarskim w Zabrze.
- * 1 lutego w dwóch katowickich szpitalach: im. Stanisława Leszczyńskiego oraz Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym ŚAM im. A. Mielęckiego, przeprowadzono akcję otwartych drzwi z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Rakiem. Pacjenci mogli poddać się bezpłatnym badaniom ambulatoryjnym, dokonać prześwietlenia i skorzystać z konsultacji lekarskiej.
- * 6 lutego rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w odbywającej się w Warszawie Konferencji Rektorów Uczelni Medycznych. Podczas konferencji m.in. przyjęto uchwały dotyczące finansowania studiów licencyjnych, poparcia ustawy o Narodowym Funduszu Zdrowia oraz finansowania działalności Komisji Akredytacyjnej Uczelni Medycznych (teksty uchwał str. 11).
- * 10 lutego w I Klinice Kardiologii ŚAM, kierowanej przez prof. dr hab. **Marię Trusz-Gluzę**, otwarto salę intensywnego nadzoru kardiologicznego. Znajduje się tu m.in.: sześć stanowisk wyposażonych w nowoczesne monitory nadzorujące tzw. krzywą EKG. W remoncie i wyposażeniu tego pomieszczenia, które pochłonęły ok. 500 tysięcy zł, pomogła Fundacja Rozwoju Kardiologii Interwencyjnej, która zakupiła łóżka, część mebli i sfinansowała klimatyzację.
- * 17 lutego rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach w posiedzeniu Śląskiej Rady Referendalnej, skupiającej osoby zaufa-

nia publicznego, które wyraziły chęć zaangażowania się w prace na rzecz idei integracji europejskiej. Celem Rady jest rzetelne informowanie mieszkańców województwa zarówno o korzyściach, jak i kosztach wynikających z procesu integracji.

- * W dniach 18–20 lutego Oddział Stomatologiczny ŚAM w Zabrze wizytowała Państwowa Komisja Akredytacyjna.
- * 28 lutego Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych ŚAM w Sosnowcu wzbogacił się o wart 80 tysięcy zł gastrofiberoskop – wysokiej klasy aparat endoskopowy do diagnostyki i terapii schorzeń układu pokarmowego. Jego zakup sfinansowali członkowie Łoży Katowickiej Business Centre Club i Rady Regionalnej. W zeszłym roku BCC przekazało na rzecz śląskiej służby zdrowia 5,5 mln zł.
- * 7 marca rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** wziął udział w zorganizowanym na Uniwersytecie Śląskim spotkaniu z ambasadorem Kanady w Polsce **Ralphem Lysyshynem** oraz z przedstawicielami Senatu tego kraju.
- * W dniach 7–8 marca odbyła się I Polsko-Litewska Konferencja Internistyczna, której organizatorem była Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych i Reumatologii ŚAM w Katowicach Ochojcu, kierowana przez prof. dr hab. **Eugeniusza Kucharza**.
- * 12 marca odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa prof. dr hab. **Kazimierzowi Górcie** (szersza informacja str. 1–6).
- * 14 marca rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** wziął udział w odbywającej się w Akademii Medycznej we Wrocławiu uroczystości wręczenia tytułów doktora honoris causa prof. prof. **Maciejowi Latalskiemu** (rektor AM w Lublinie) oraz **Tadeuszowi Popieli** (CM UJ Kraków).
- * 15 marca rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** uczestniczył w modlitewnym spotkaniu śląskich uczelni, zorganizowanym w Krypcie Katedry Chrystusa Króla w Katowicach, w ramach ogłoszonego przez Ojca Św. **Jana Pawła II**, I Europejskiego Dnia Modlitw w intencji Środowiska Akademickiego.

Paweł Bojko

PRZECZYTALIŚMY ...

- * Prof. prof. **Władysław Pierzchała**, **Leszek Ilewicz** i **Piotr Skalba** przestrzegali czytelników „Dziennika Zachodniego” (**Nina Grella**: *Trzy razy pomyśl, nim raz zażyjesz*, nr 2, 3 stycznia 2003) przed konsekwencjami nadużywania leków i niestosowania się do wskazówek zawartych w ulotkach.
- * Rektor ŚAM prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok** zadeklarował gotowość przejścia od Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego dwóch nowoczesnych karettek do ratowania dzieci, tzw. „enek”, przekazanych w lipcu ubiegłego roku jako dar Polsko-Szwajcarskiego Programu „Matka i Dziecko” (**Joanna Karweta**: *Karetki do wzięcia*, „Dziennik Zachodni” nr 3, 4/5 stycznia 2003).
- * Pracownicy ŚAM zakończyli badania 8 tysięcy mieszkańców Śląska i Zagłębia, które wykazały, że przeszło 60% osób ma nadwagę. Statystykę zawyżają kobiety, przeważnie żony górników (**Monika Krężel**: *Najpierw tłusto jemy, a potem...*, „Trybuna Śląska” nr 21, 25/26 stycznia 2003; **Dariusz Kortko**: *Gruby i grubszy*, „Gazeta Wyborcza w Katowicach” nr 8, 10 stycznia 2003; *Grubasów ci u nas dostatek*, „Zielony Sztandar” nr 4, 26 stycznia 2003).
- * Stosowanej w Katedrze i Klinice Psychiatrii i Psychoterapii ŚAM w Katowicach fototerapii poświęcony był wywiad red. **Iwony Bugajskiej** z **Markiem Krzystankiem**, kierownikiem Pracowni Światłoterapii tej kliniki (*Patrz w lampę jak w słońce*, „Gazeta Wyborcza w Poznaniu” nr 8, 10 stycznia 2003).
- * Na łamach „Gazety Wyborczej” (*Dziergam sobie i sztrykuję*, nr 7, 9 stycznia 2003) ukazał się wywiad red. **Krystyny Bochenek** i **Dariusza Kortko** przeprowadzony z prof. dr hab. **Pawłem Lampe**, kierownikiem Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego ŚAM w Katowicach Ligocie.
- * Prof. dr hab. **Andrzej Bochenek**, kierownik I Katedry i Kliniki Kardiologii w Katowicach Ochojcu przestrzegali przed dalszym ograniczaniem środków finansowych na odbudowę bazy i zakup sprzętu medycznego – taka polityka może doprowadzić do
- ograniczenia możliwości diagnostycznych i leczniczych (**Daniel Tresenberg**, *Serce z „nasionka”?*, „Raport” nr 1, styczeń 2003).
- * Prof. prof. **Franciszek Kokot** oraz **Jerzy Hołowiecki** wypowiedzieli się na temat trudności w pozyskiwaniu narządów do przeszczepów. Zdaniem profesorów, dominuje wprawdzie przekonanie o uporządkowaniu przez ustawę o transplantacjach kwestii prawnych dotyczących przeszczepów, a zwłaszcza pobierania narządów, ale ciągle pojawiają się różnego rodzaju luki w prawie oraz dylematy, szczególnie w przypadku sprzeciwu rodziny (**Katarzyna Sadura**: *Daj życie innym*, „Raport” nr 1, styczeń 2003).
- * „Puls Medycyny” zamieścił listę stu najbardziej wpływowych osób w ochronie zdrowia w 2002 roku. Ranking otwiera **Jolanta Kwaśniewska** (założycielka „Porozumienia bez barier”), wśród osób wyłonionych przez ekspertów znaleźli się też profesorowie ŚAM: **Zbigniew Religa** (2 miejsce), **Marian Zembala** (17 miejsce), **Barbara Błońska-Fajfrowska** (20 miejsce), **Franciszek Kokot** (22 miejsce), **Andrzej Bochenek** (26 miejsce), **Ariadna Gierek-Lapińska** (30 miejsce), **Tadeusz Wilczok** (37 miejsce) i **Michał Tendera** (45 miejsce) (**Ewa Szarkowska**: *Najbardziej wpływowe osoby w polskiej ochronie zdrowia*, „Puls Medycyny” nr 1, 8–21 stycznia 2003).
- * Prof. **Barbara Błońska-Fajfrowska**, przewodnicząca sejmowej Komisji Zdrowia, wypowiedziała się na temat drogi legislacyjnej ustawy o ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz zastrzeżeń do tego aktu legislacyjnego ze strony Ministerstwa Finansów (*Ping-pong parlamentarny: po przyjęciu przez Senat ustawa o funduszu zdrowia znowu jest w Sejmie*, „Puls Medycyny” nr 2, 22 stycznia–4 lutego 2003).
- * Red. **Monika Wysocka** przeprowadziła rozmowę z prof. **Andrzejem Bochenkiem** na temat pozytywnych efektów kardiologicznych operacji
- małoinwazyjnych, celowości kontynuowania prac nad tworzeniem polskich robotów tego typu oraz równoległego rozwoju innych dziedzin kardiologii (chirurgia zastawek, chirurgia zaburzeń rytmu serca) (*Robot, nawet bardzo doskonały, zawsze pozostanie tylko narzędziem w rękach chirurga*, „Puls Medycyny” nr 2, 22 stycznia–4 lutego 2003).
- * Red. **Krystyna Faltus** przeprowadziła obszerny wywiad z prof. **Michałem Tenderą**, z okazji wyboru na przewodniczącego Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego, i z prof. **Ewą Malecką-Tenderą**, przewodniczącą – elektem Polskiego Towarzystwa Endokrynologów Dziecięcych (*Łatwiej być profesorem niż człowiekiem*, „Pro medico” nr 90, styczeń 2003).
- * Dr hab. **Irena Krupka-Matuszczyk**, prof. nadzw. ŚAM zapoznała czytelników „Dziennika Zachodniego” (**Mariola Markłowska**: *Depresję trzeba leczyć*, nr 50, 28 lutego 2003) z objawami i sposobami leczenia depresji. (zob. też: **Jolanta Talarczyk**: *Za wcześnie, by umierać*, „Dziennik Zachodni” nr 23, 28 stycznia 2003).
- * Jednym z tegorocznych laureatów Filarów miesięcznika „Raport” został prof. dr hab. **Andrzej Bochenek** za wprowadzenie nowoczesnych metod leczenia chorób układu krążenia oraz ogromny wkład w kształcenie nowych kadr medycznych i rozstawianie śląskiej służby zdrowia w kraju i za granicą (**Jan Ostoję**: *Filary „Raportu” po raz drugi*, „Raport” nr 1, styczeń 2003).
- * Aparat do magnetostymulacji Viofor JPS skonstruowany przez prof. prof. **Aleksandra Sieronia** (ŚAM), **Feliksa Jaroszyka** (AM w Poznaniu) i **Janusza Paluszaka** (AM w Poznaniu) zdobył tytuł „Polski produkt przyszłości” (**Zygmunt Jazukiewicz**: *Trzy w jednym*, „Przegląd Techniczny” nr 3, 2 lutego 2003).
- * W miniankiecie tygodnika „Wprost” prof. **Barbara Błońska-Fajfrowska**, przewodnicząca sejmowej Komisji Zdrowia, wypowiedziała się na temat prywatyzacji szpitali (*Sprywatyzować szpitale?*, „Wprost” nr 7, 16 lutego 2003).

* Ozonoterapia należy do niekonwencji-
onalnych metod leczniczych, stosowa-
nych od wielu lat w medycynie jako
wspomagające leczenie podstawowe.
Twórcą ozonoterapii jest austriacki le-
karz **Ottokar Rokitansky**, który stosowa-
ł tę metodę w leczeniu miażdżycy,
cykrzycy i niewydolności krążenia żylnego.
W Polsce metodę ozonowego le-
czenia rozpoczął w 1986 roku prof.
Zygmunt Antoszewski w Klinice
Anestezjologii i Intensywnej Terapii
Instytutu Kardiologii ŚAM, gdzie po
raz pierwszy zastosowano też krople
ozonowe do leczenia schorzeń oczu,
zaś w 1995 roku podano dzieciom mie-
szaninę tlenowo-ozonową w postaci
gazowej do komór bocznych mózgu
(*Ozon leczy*, „Dziennik Bałtycki” nr
48, 26 lutego 2003; *Gazowy zabójca
bakterii*, „Gazeta Wyborcza Trójmia-
sto” nr 34, 10 lutego 2003).

* W przeprowadzonym przez polską
edycję „Newsweeka” rankingu szpitali
i oddziałów klinicznych wśród najlep-
szych w Polsce znalazły się: Katedra
i Klinika Neurologii ŚAM w Katowi-
cach Ochojcu (kier. dr hab. **Zofia Ka-
zibutowska-Zarańska**, prof. nadzw.
ŚAM), Katedra i Klinika Neurologii
Wiekii Podeszłego ŚAM w Katowi-
cach Ligocie (kier. dr hab. **Grzegorz
Opala**, prof. nadzw. ŚAM), Katedra i
Oddział Kliniczny Neurochirurgii
ŚAM w Sosnowcu (kier. prof. dr hab.
Henryk Majchrzak), Katedra i Klini-
ka Neurochirurgii ŚAM w Katowi-
cach Ligocie (kier. prof. dr hab. **Piotr
Bażowski**), Klinika Psychiatrii i Psy-
choterapii ŚAM w Katowicach Ochoj-
cu (kier. dr hab. **Irena Krupka-Ma-
tuszczyk**, prof. nadzw. ŚAM) oraz I
Katedra i Klinika Okulistyki ŚAM w
Katowicach – kier. prof. dr hab.
Ariadna Gierek-Łapińska (**Dorota
Romanowska**: *Leczenie mózgu*,
„Newsweek Polska” nr 8, 23 lutego
2003; *Zrozumieć chory umysł*, „News-
week Polska” nr 8, 23 lutego 2003;
Tchnienie życia, „Newsweek Polska”,
nr 11, 16 marca 2003).

PRZECZYTALIŚMY ...

* *Męski słaby punkt* to tytuł wywiadu,
w którym dr hab. **Andrzej Prajsner**
prof. nadzw. ŚAM, kier. Katedry i Od-
działu Klinicznego Urologii ŚAM
w Katowicach Ochojcu odpowiadał na
pytania dotyczące przyczyn, objawów
i sposobów leczenia rozrostu prostaty
(**Daniel Tresenberg**: *Męski słaby
punkt*, „Raport” nr 2, luty 2003).

* Dr n. med. **Grażyna Markiewicz-
Łoskot** z Katedry i Kliniki Kardiolo-
gii Dziecięcej w Katowicach, jest au-
torką zamieszczonego w „Pro medi-
co” wspomnienia o zmarłym w listo-
padzie 2002 profesorze **Władysławie
Rokickim**, twórcy i wieloletnim kie-
rowniku tejże Katedry (*10 listopada
2002 w Krakowie zmarł Prof. zw. dr
hab. n. med. Władysław Rokicki*, „Pro
medico” nr 91, luty 2003).

* Prof. dr hab. **Franciszek Kokot** był
jednym z sygnatariuszy profesorskie-
go apelu do prezydenta RP o niepodpi-
sywanie ustawy o Narodowym Fundu-
szu Zdrowia. Zdaniem profesorów,
ustawa nie tylko nie uzdrowi systemu
opieki zdrowotnej, lecz pogłębi pa-
nujący kryzys (*Chora ustawa*, „Gaze-
ta Krakowska” nr 38, 14 lutego 2003;
„Puls Medycyny” nr 4, 19 lutego–4
marca 2003).

* W Klinice Chirurgii Ogólnej w Byto-
miu zainstalowano mammotom, za
pomocą którego w trakcie 20-minuto-
wego zabiegu można będzie usunąć
guza piersi (*Mammotomia w jeden
dzień*, „Puls Medycyny” nr 4, 19 lute-
go–4 marca 2003).

* Red. **Mariola Markłowska** przedsta-
wiła perturbacje związane z odpłatno-
ścią za zabiegi kardiologii inwazyjnej
u dzieci, wykonywane w Śląskim Cen-
trum Chorób Serca w Zabrze. Trwają
spory, która z instytucji ma finansować
te zabiegi: Ministerstwo Zdrowia czy
Śląska Regionalna Kasa Chorych (*Kto
zapłaci za zabiegi kardiologii inwazyj-*

nej u dzieci na Śląsku, „Puls Medycy-
ny” nr 4, 19 lutego–4 marca 2003).

* W artykule dotyczącym postulatu
ujawniania relacji komercyjnych leka-
rzy z firmami farmaceutycznymi przy-
toczono wypowiedź prof. **Mariana
Zembali** optującego za pełną jawno-
ścią faktu sponsorowania badań na-
ukowych przez firmy farmaceutyczne,
co powinno świadczyć o wiarygodno-
ści lekarza (**Beata Lisowska**, *Spląta-
ne ścieżki*, „Puls Medycyny” nr 4, 19
lutego–4 marca 2003).

* Mgr **Beata Ochocka** (z Samodzielne-
go Publicznego Szpitala Klinicznego
ŚAM im. A. Mieleckiego w Katowi-
cach) zapoznała czytelników „Służby
Zdrowia” z ryzykiem zakażeń szpital-
nych w endoskopii. Scharakteryzo-
wała zakażenia wywołane *Helicobac-
ter Pylori* i *Clostridium Difficile* oraz
omówiła odpowiedzialność zawo-
dową, karną i cywilną personelu me-
dycznego (*Zakażenia szpitalne. Ryzy-
ko w endoskopii*, „Służba Zdrowia” nr
13–16, 20 lutego–3 marca 2003).

* W „Trybunie Śląskiej” dokonano po-
zytywnej oceny strony internetowej
naszej uczelni (*Nasze uczelnie w sieci*,
nr 53, 4 marca 2003).

* Z okazji 50-lecia Oddziału Polskiego
Towarzystwa Lekarskiego w Katowi-
cach Zarząd Oddziału ustanowił Medal
dr. Józefa Rostka przyznawany za-
służonym w działalności PTL, za wybit-
ne osiągnięcia w pracy społecznej i cha-
rytatywnej, za osiągnięcia w pracy nau-
kowej i dydaktycznej. Wśród wyróżnio-
nych tym odznaczeniem znalazło się
wielu pracowników ŚAM: prof. prof.
Artur Chwalibogowski, **Stanisław
Szyszko**, **Mieczysław Luciak**, **Jerzy
Żmudziński**, **Tadeusz Petelenz**, **Alek-
sander Sieroń**, **Kornel Gibiński**, **Ta-
deusz Wilczok**, **Władysław Pierz-
chała**, doc. **Waldemar Bogusz**, dr dr
Konstanty Kenda, **Stanisław Golba**,
Mirosława Janowska, **Janina Skrzy-
pek-Wańha**, **Grzegorz Cieślak** („Pro
medico” nr 89, grudzień 2002, „Pro me-
dico”, nr 91, luty 2003).

Joanna Miozga, Paweł Bojko